

J E L E N K O R.

53. szám.

Pest, szombat július 2.

1836.

Foglalat: Magyarország (kinevezések; nagyváradi tűz; m. kir. egyetem 2 százados ünnepe; Bécs-trieszti vasút vonala; erdőművelés; gőzhajózás; m. tud. társaság.) Anglia (parlamentárius hídeg vér; O'Connell pörköltsegeire aláírás; felsőházi ülés jun. 13-án.) Franciaország (Lafitte beszéde a kör. kamra jun. 14-iki ülésében; egyveleg.) Spanyolország (banoni ütközet; Cabrera, Eguia, Mina, Cordova; nemzeti jóságok.) Portugália. Törökország. Németország. Németalföld. Elegyhírek. Gabonaár. Penzkelet. Dunavízjárás.

M A G Y A R O R S Z Á G.

Szerencsy István udvari tanácsnok ur helyébe a Jettin József-féle alapítvány közgondviselői Zalay Aloiz urat előbb a királyi ügyek aligazgatóját legújabbán pedig a tek. királyi tábla közbiróját választván meg fő gondviselőül, ő cs. kir. Főlsége ezen választást kegyelmesen jóváhagyni méltóztatott.

Ő cs. kir. főlsége Loszsteiner Antal pesti sóárszedőt egész fizetése megtartásával s 200 forintnyi évenkénti pótlékkal nyugalmazni méltóztatott. Késmárszky József hradeki kasznár meghalálozott.

A gömői tisztválasztás június 21 — 23-án ment végbe s a majd egészen új tisztakar következőkből áll: alispánok: 1. Dráskóczy Sámuel, 2. Mariássy Zsigmond; főjegyző: Abaffy Miklós, első aljegyző (főjegyzői címmel) Nagy Károly, második aljegyző: Rátkó Miklós; főadószedők: hadi Paukovich Ferencz, házi Lakatos László; főügyész Mumhardt János; a felsőjárásban fő szolgabíró Marton János, al Kerepessy Ödön, s Mariássy Berczi; rátkai járásban fő bíró Szentmiklósy Géza, al Bodon Antal és Szentiványi Miklós; kishonti járásban fő bíró Kende Sándor, al Malatinszky Ferencz és Horváth György; serki járásban főbíró Darvas Pál, al Madarassy és Török Bálint; putnoki járásban főbíró Szentiványi Károly, al Ragályi Lajos és Zsoldos Bertalan.

Nagy Váradság jun. 19 — 23-ig a keblében dalt több rendű gyuladás által majd tönkre pusztult. Jun. 19-én a görög kath. egyház mellett a káplánház, nem tudni mi módon, kigyuladván, a szomszéd oláh iskola, ettől a görög kath. templom tornyostul leégett s harangja mind elolvadt ugyannyira, hogy csak kis darabonként lehet lefolyt érczét összeszedni. Eléggett a vele szomszéd Matulay nagy ház egészen, valamint a mellette fekvő gyógyszerháza is. A görög egy. templomtól áthalhatott a tűz a nem. egyes. templom melletti alacsony boltokra, melyek mind elégték, innen elszármazott a Kanicskay vagy inkább a Szárók féle volt emeletes házra, ez, valamint a Schwachhofer háza, a városház, az úgy nevezett fekete sas — a zöldfa-utcán mind a két sor ház — a sas utcán szinte mind a két sor, a kapuczinus utcán azon sor, mellyen Kruspérék laknak, s ők is, egészen leégtek, 19-kén tehát 160 épület lett hamuvá s ezek közt 57 — 60 ház, a többi ol., istálló, szin s egyéb mellék-épület. A tűz igen nagy sebességgel haladt az iszonyú szélvész miatt, úgy hogy közelíteni sem leheté olására. Jun. 20-án a tűz pusztítását folytatta, mert hihetőleg a szél szikrák tüsköt lebentvén az egész éjjel égett g. egy. templom tornya zsaránagából a magyar utcára, néhány házzal följebb, hol az előtti napon a tűz támadt, ott ház egymásután, s a g. nem e. püspök-utcáján négy ház hamvadt el a gyógyszerház oldalán. Ezt követé 21-kén délután 2 és 3 óra közt még borzasztóbb lángvész, mert ekkor szinte a Magyar utcán föleledvén a tűz, ez utcának mindkét sorbeli háza porrá lett, porrá az egész Pecze utcának mind két sora, a Radnóthy féle emeletes ház meg belül is egészen tüzsákmány lett, ugyanaz a kapuczinusok klastroma és temploma mindenestül, Rhédey-féle, a Csáky és Wenkheim házak, a sóház, s a Peczenül sok épület. Összeégett a vár is s a várbeli templom; innen a katonavárosra szárnyalt a tűz, s a Vár aljára, hol a g. n. e. templomot hamvasztá el plebániástul s három utcával s Várad-velenczén igen számos házat, de a kath. egyház paplakostul nagynehezen megmaradt, meg a kamarai két épület is, mindazáltal közel s távol szomszédjában minden ház egész a vágószékig pernyében hever. A város e sok tűz és lángveszélyre oly rettegésben van, hogy úgy szólván egész Várad butora pinczébe takarított, a házak ablakai téglával berakattak, a szegényebbek holmije pedig mezőn az Isten szabad ege alatt fetreng. A diák szertart. püspök a szegényebb sorsú elégtéknek szekereken viteti a kenyert, szalonát s köztük kiosztatás végett 118 köböl búzát is rendelt adatni, a ns káptalan is ajánlott segédelmül bizonyos mennyiségű ételt. Fischer házat s boltját szomszédjával együtt légbe röpteté a puskapor. Két leány a pinczébe fuladt, a boltszerek oda égették. Ezen dik tűz alatt oly kegyetlenül dühöngte a vihar, hogy midőn egy ház égett, az alatt a 1 dik 20 dik is lángba borult. Jun. 23-án a püspök úgynevezett fundatiójában egy fa-szin deszkája már lángolni kezdett, de észrevevén a tüzet, hamar eloltották s e faszinben két darab szent is találtak a szalma közt. Ha e szin meggyúl, akkor Várad-Olaszinak is nagyobb része porrá ég. Eleinte köz volt a hiedelem, hogy az utóbbi tüzek az előbbinek következtése, mivel a tűz rögtön tökéletesen nem oltatható el; de miután jun. 25-kén 11 óra tájban a harangot ismét félre verték s a német-utcán egy nagy deszkás szin egy másik házzal együtt a tűz ismét elémészelt, a felsőhid alatt pedig a fában két kanócot találtak, elől emészelt, a evang. templom is lobbót kezdte vetni, a kedvező szélcsend miatt mindazáltal szerencsésen eloltották, azóta sokan szántsán-dékos gyujtogatásnak tulajdonítják e' gyakor s úgyszólván szakadatlan gyulongást, noha más részről ezt is bajos egészen hinni, miután a falukról berendelt számos ór éjjel nappal vigyáz az utcákon. Eddig összesen 442 ház lón a lángok áldozatává. Az inség s pusztulás leírhatlan. Várad kies mosolygó képe hamulepelbe öltözött, szén, pernye, s rom fedezi eddigi szép alakját. A leégett uraságok falura költöztek, mert lakhelyet nem kaphatnak Váradon. A n. váradi színész társaság könyvés ruhátára is szintermestül s minden diszítványestül tüzmartalékká lett. Szivreható volt sok atyát anyát látni, mint hurcolák életveszély közt gyermekeiket sokszor nyakig gázolva a Körösön keresztül, s így vizvészen által a tűzvésztl meneketés miatt, ezt pedig némelyek a part-melléki égő s füstölő czölöpök közt! Ez irtóztató csapás által úgy szólván 3

nap alatt a virágzó 3 város semmiségre jutott, lakosai ezenként a réteken tanyáznak lak és fedél nélkül, az összes kár milliókra becsültetik. Nem zeng el, úgy hisszük bizodalommal, a pusztában kiáltozó szavaként szives könyörgésünk, ha e' tömérdek számú boldogtalan polgártársinkat az egész Nemzet minden rendű osztályának jótékony és gyors segédkezésébe a legbuzgóbban esdekelve ajánljuk, hogy mivel illy esetben emberiségi s felebaráti áldozástól külföldiekre nézve sem vontak meg erszényöket s gyám-kezeiket, azokat honfitársaik iránt annál örömes-tebb nyitandják meg.

A pesti magyar kir. Egyetem, mellyet biboros magyar Demos-thenesünk, a hervadatlan koszorújú Pázmány Péter primás 1635. Nagyszombatban alapított meg, a közelebbi jun. 26. üllé meg alkotatásának s föllállának kétszázados ünnepét. Aze' végre összegyűlt nép-ség igen számos, a végbe ment ünnepi szertartás pedig illő díszű vala. Isteni tisztelet után az Egyetem idei nagyságos kormányzója Dercsik N. János apát s kir. tanácsnok hosszas diák beszédben terjeszté elő az első alapítónak, s utána az újraalkotónak (Mária Theresiának) érdemeit, valamint mások buzgó részvéteit az Egyetem gyarapítása körül. — Erre néhány igen tisztes ur neve olvastatott föl, kiket az egyetem theologiai kara ez uttal tagjaivá választott. Hallható vala ezen névsorban a híres Mezzofante neve is. Következett egy pár urnak tanári lépcsőre emeltetése. Fentisztelt kormányzó ur később fényes ebédet adott, mellyre mintegy 140 tisztes vendég volt hivatalos s melly alatt halás hazai nyelvű áldomások ürültek. Verssekkel emlékesíték e' napot Jalloics András ur költészet-oktató, Gyarmathy János ur és a buzgó növendék papság.

ERDEI GAZDAGSÁGUNK ÜGYÉBEN. Hubényi, a fardhatlanul szorgalmas Hubényi ismét uj, s ránk magyarokra nézve szerfölött fontos munkával lépe föl melly e' címet viseli: „Tapasztaláson alapult utmutatás gyors fatenyészésre.“ (Auf Erfahrung begründete Anweisung zur schnellen Holzzerziehung.) Bizományul adva Hartleben K. A. pesti könyvárosnál. r. 1836. Ha meggondoljuk, hogy az élet szükségéinek egyike még pedig mellőzhellen a fa, kivált nálunk, hol tére körül belül jó hat hónapot kell számítanunk; ha meggondoljuk, hogy egyetlen gyárt sem képzelhetni, mellyben fa nem fogyasztaték, s hogy számosan, fa mint tüzelőszert, a fő elem; ha meggondoljuk végre, hogy hazánk azon vidékein, hol régente végtelen erdősegek borították a hegyeket, s halmokat, most irtvány, szántóföldek, kaszálók, kopárok s a t. léptek a lombos erdők helyibe; azon síkságok pedig, mellyeken úgy sem voltak még számosak az erdősegek, a szelek, viharok, szárazságok s a kártékony befolyásainak, a közelebb hegyi erdők elpusztulása miatt még inkább kitézetvük; — ha mondjuk mind ezt jól megfontoljuk, nem hagyhatjuk Hubényi ur törekvéseit, mellyekkel a hazában az erdők állapotját javítani ügyekszik, méltó figyelem nélkül. — Legyen szabad a szerzőnek egyetlen észrevételét az Előszóbol ide iktatnunk: Fahijány úgymond, a mező-gazdasági technologiai ipart, mint az égettszesz-főzést, eczetzőzést, serfőzést, olajütést s a t. igen gátolja. Hát még milly hasznót ígérne a répaczikor-gyártás, különösen az Alföld olly termékeny síkságán, hol földben nincsen szükség, s a hasznobér olly igen csekély, de mellyet t. i. répaczikor-készítést csak ott üzhetni, hol az arra szükséges fában nincs szükség. — Az erdőtlen állapot, úgymond továbbá H. természeti szempontnál fogva is igen ártalmas befolyásu a föld termékenységre. A hó, mellynek tavaszi olvadás közben első termékenyítő nedvet kellene a földdel közlenie, nem marad meg, hanem löbnyire elfluatik. Az igen gyakor szelek, mellyek minthogy messze síkságról jönnek és sehol sem tartanak fel, sehol sem töretnek meg fa v. erdő által, folyton erőszakosbakká dühösbekké válnak, egészen kiszáritják a földet, s akadályozzák a harmathullást; egyszersmind gyors, hirtelen átmenetelt okoznak a légmérsékletben, melly mind embernek, mind állatnak ártalmas. Mind az eső, mind a harmat kevéssé maradhat meg a földben. A mezők s rétek esősebb esztendő s időjárásban is kevés szénát termenek. Esőhijány miatt a földből kinnal kibútt füvecskét a forró napsugár azonnal lepörköli, a legterjedekesb legelők ollyanok, mint ha ki volnának égetve, legelő-szükség, takarmány-hijány fenyeget sőt csigáz gyakran a legnagyobb földek melletti is. s a t. H. urnak nem csak ezen, hanem valamennyi erdőszeti munkája legnagyobb figyelmünkre méltó, s úgy hisszük, semmi gondolkodó magyar sem hagyandja H. ur törekvéseit méltatás nélkül. Egy szónok egy kérelmünk járuljon ide záradékkul. Hogy H. ur maga, mint születésre nézve külföldi munkáit magyarul nem írhatja, természetes; de hogy azokkal fordításban a magyar földet mint uj hazáját nem ajándékozta meg, igen sajnáljuk. S ha már ő nem gondoskodhatik arról, sokan ohajtják velünk együtt, hogy akár magányos vállalkozó akár valamely egyesület fordítaná v. fordíttatná le azokat nemcsak közhasznúságok hanem időszerű sürgető szükségök miatt is. Mi által a magyar síkföldi közönségnek mind jelen mind főleg jövőendő gazdagítására nézve minden bizonnal tetemes segédeszközt s ajándékot nyujtandna. —

Bécsben a cs. kir. közöns. udvari Kamara, a keblében megürült concipistai hivatalra Kántz Zsigmondot eddig a magyar kir. udv. Kamaránál volt concipistát nevezte ki.

Még állott az országgyűlés, midőn mind privát közleményekből mind hírlapi érintésekből hire kezdé lenni, hogy azon vas-

út, mely Velenczének 's Triesztnak Béccsel összeköttetésükre állítatnék föl, legalkalmasban Magyar- és Horvátországon huzatnék keresztül. Most a Majlandi Eco (jun. 11kéről) már terv szerinti állapotának jelenti e' dolgot, mely ha a' körülmények kedvezőleg mutatkoznának, csakugyan létesíteni is fogna. A' vállalkozó társaság, ugymond, már munkához fogott, készíti a' tervet és szorgalmasan foglalatos az előmunkákkal. Az állapotást nyert terv szerint a' vasút Magyar- és Horvátországon vonatnék keresztül Illyriának. E' célra Sopronyban egyesület is alakult, mely két mérnököt bizott meg a' vasút vonala iránt Bécsből Badenen, Bécs-Ujhelyen, Sopronyon, Kőszegen, Körmenten, Csáktornyan és Varsadon keresztül Zágrábnak. E' megbízás a' vonal-huzás iránt már végre is van hajtva a' nélkül, hogy valahol nevezeteseb nehézségbe állottak volna. Jelenleg ufolag ama' vonal fölvétele van munkában, mely Zágrábtól Prewaldnak nyúlik Karinthia 's a' Tengermellék határpontjain. A' vasút e' vonalon, a' folyamok mentét követve, a' Száva hosszában Rau vagy Gurkfeldig nyulnék, innen pedig a' Gurk és Laibach vizek völgyein Felső-Laibachig, meddig szinte semmi fontos akadály nem mutatkozik. Több nehézség látszik azonban ez utóbbi helytől Felső-Laibachtól) Prewaldig, hol a' Dunna- és Isonzo mentén e' vizeken átlépni kellene. Prewaldtól kezdve a' velencei határig hasonló mérnökre van bízva már a' vonal fölvétele.

A' dunai gőzhajózás pesti hivatala július havára elindulási napokul jelenti a' következőket: Nádor gőzhajó indul Pozsonybul Pestre: 2, 6, 11, 15, 20, 25, 29ikén; 's Pestről Pozsonyba: 3, 8, 12, 17, 22, 26, 31ikén. Zrinyi indul Pestről Zimonyba és Drenkovára: 7, 21ikén; Drenkováról Zimonyba: 12, 26kán; Zimonybul Pestre: 14, 28ikán. — Argo indul Skela-Gladováról Galaczra 14kén; és Galaczról Skela-Gladovára 6, 20ikán. — Ferdinand gőzhajó Galaczról Konstantinápolyba: 5, 19. Konstantinápolybul Galaczra: 13, 27ikén. — MáriaDorothea gőzhajó Konstantinápolybul Smyrnába és vissza minden héten egyszer.

V' MAGYAR TUDÓS TÁRSASÁG' kis gyűlésében jun. 20. 1836. I. Döbrentei Gábor r. t. előleges tudósítást adott, május és júniusban Komáromba, N. Szombathá és Pozsonyba tett azon végrüli utjából, hogy az ottani levél- 's könyvtárakban netalán találtatott régi m. irományokról tudomást szerezzen; I. a' mai Társalkodót. II. Csató Pál és Jakab István I. tagok hivatalos tudósítása következtében Schröder „Zászlótartó“ című vigjátéka, fordítva Fel-apáti Molnár Sándor által, az academia költségein kijövő külföldi Játékszínbe felvételre ajánlatot a' nagy gyűlésnek. III. A' titoknok Hodosi Karácsonyi Lázár h. ügyvédől „Egyetemi ábécze“, — Fojtényi Cassiántól „ujjan egyszerűített magyar betűrend“ cím alatt két, a' társaság által ujabban szóba hozott betűegyszerítés tárgyát érdeklő emlékiratot nyújtván be; 's közel levén már a' nagy gyűlés, mely e' tárgy felett értekezni fog, e' két küldemény a' három régiebbel együtt ugyan Karácsony L. zártól, Udvardy János I. tagtól és Sipos József békési ref. predikátortól, a' nyelvtudományi osztálynak adatott ki megvizsgálás 's nagy gyűlésig rólok teendő tudósítás végett. IV. A' társaság költségén kiadás végett beküldött két költői munka szokott mód szerint vizsgálat alá boesátatott. V. Egy hadtudományi munkáról különbözőn a' két bíráló véleményei, az harmadikra bízott ujab áttekintés végett. VI. Az amerikai philosophiai társaság Philadelphian, emlékiratai V. kötet 2dik szállítványát küldte meg kedveskedésül. Szinte ez úttal járultak újra a' könyvtár gyarapításához a) Joó János egri prof. tizenegy, legnagyobb részt Egerben a' mult században nyomtatott munkával; b) Básthy József ügyvéd „Magyarok emléke“ I. kötetével; c) Pethőfalvi Uzovics Sándor e' munkája két példányával: „Emberbaráti közlés éghetetlen új nemű házfödélről;“ 's d) Mór Károly Bacó Verulamius munkájának „De dignitate et augmentis scientiarum“ nürnbergi 1820diki kiadásával. VII. A' természetetiek gyűjteménye számára Joó János egri prof. egy mammutnak, halászkok által a' Tiszából kihuzatott váll-lapját küldé.

A N G L I A.

Az alsóházban jun. 13ikán nevezetes példája fordult elő az angol parlamenti, azaz józan hidegvérű karakternek. Egy vas-utra nézve kinevezett biztosságban, Trench ezredes és Wason ur, tagjai annak, vitatkozás közben összekocczantak, minthogy Wason ur azt találta mondani Trench urnak, hogy ez egy általa is helytelennek elismert ügyet pártol. A' sérelem csak hamar kölesönös lett, 's a' két fölhevült tag már Calaisbe készült megverekedni. — Mi tudtára adatván jun. 13án a' háznak, a' speaker felszólította mind a' kettőt, adnák becsületszavokat, hogy ok e' dolgot a' házon kívül nem fogják elintézni. A' két gentleman vonakodott e' nyilatkozást tenni, miért is a' ház fegyveres őre (sergeant at arms) őrizete alá adattak. Jun. 14én belépett a' fegyveres őre jelenteni a' speakernek, hogy mind a' két tag őrizete alatt van; erre a' speaker megparancsolja, hogy vezettesse nek elő. Kevés vártatva, bévezettilik az őre által mind a' két gentleman és szokott helyeikre ülven John Russell lord figyelmezteti a' speakert, szólítsa fel mind a' két gentlemant, adnák nyilatkozásukat, hogy a' köztük támadt czivakodást tovább üzni nem fogják. A' speaker a' kérdést megtevé, de mind Wason mind Trench hallgatva néztek egymásra. Mire a' speaker: „Kénytelen vagyok kijelenteni a' tisztas két tagnak, hogy a' ház ezen ügygyel föl nem hagyand (azaz mindaddig fogva maradnak) míg e' kívánt nyilatkozást meg nem teendik.“ Itt Trench ezredes elbeszéli, mikép sértetett ő meg Wason által, ki az imént említett kifejezéssel élt ellene, 's azért ő úgy fog cselekedni, mikép neki tetszik. (Néhány kiáltás: rendre!) A' speaker (házelnök) „Ezen ház ohajtásai törvények annak tagjaira nézve; én tehát folyvást kívánom, igérje meg a' vitéz ezredes, hogy a' kihívást elfogadni nem fogja.“ Miután Trench még egyszer elmondá, mikép származott a' sérelem Wason urtól, Wason pedig azt állítja, hogy a' sértés Trench részéről jött, 's a' biz-

tosság tagjai is ellenkezően szólottak, a' speaker még egyszer felszólította mind a' két tagot, annak nyilváníására, hogy e' dolgot egymás közt tovább feszegetni nem fogják; de mivel mindketten folyvást hallgattak 's úgy látszott, egyik sem akarja első megkezdeni, a' speaker elosztatottnak jelenti az ülést, hogy időt nyerjenek az összekocczó tagok meggondolásra. Erre fölkel Wason ur, 's nyilváníja, ő úgy hiszi, hogy a' ház szabályinak alá kell magát vetnie. Ennek következtében nyilatkozatja, mikép neki nem volt szándéka megsérteni az ezredest. Mire az ezredes meg azt mondá: hogy ő e' nyilatkozás után épen nem átalja visszavonni feleletét, mellyet Wason urnak kénytelenségből gondolt adni. A' speaker: „Mind a' két félnek még azt is hozzá kell tenni, hogy magokat teljesen kielégítetteknek ismerik el.“ Mind Wason mind Trench rövid szókban adják e' nyilváníást, a' ház nagy tetszéskialtása közt mind a' két oldalról. — Az angol parlamenti sajtás nagyobb méltatására még azt is meg kell jegyezni, hogy a' két czivakodó tag a' két különböző politikai párthoz tartozott, úgymint Wason a' szabadelműkhöz, Trench a' torykhoz. Annál szebb e' józan mérséklet. —

A' Brookes-Clubb az O'Connell pénzalaphoz 1000 ft sterlinget irt alá. Azon 100 ft sterlinget, mellyet Bedford hg J. Russell lord atya küldött, következő levélke kísérte Hume urhoz: Endsleigh, jun. 4én Uram! Az újságokból látom, hogy a' korona 's horgonyfogadóban folyó hónap 1én gyűlés tartatott, mellyen Ön volt elnök. Minthogy annak czélját szivemből javalom, örömmel jegyzem nevémet az aláírók közé. Már rég visszavonultam a' nyilványos élet tusájából, de nem maradhatok hanyag, midőn Irland csendéről nyugalmáról, 's jólétéről van szó, 's meg vagyok győződve, hogy mind ezt csak teljes igazsággal érhetni el ama szerencsétlen ország népe iránt. Bedford.“ — A' toryk most azon törekszenek, hogy O'Connellt megfoszszák azon kedvezéstől, mellyel fogva őt, mint parlamenti követet adósságért el nem foghatni, 's melly kedvezést az irlandi kincstári törvényszék bírái egy parancs által elvonhatnak. A' Dublinban megjelenő szabadelmű Freeman Journal azt mondja e' tekintetben: „A' kincstár bírái (barons of the exchequer) rendelést bocsátottak ki, melly meghagyja O'Connellnek hogy személyesen jelenjen meg e' méltóságosak (their High Mightinesses.) előtt tizedmaradék tartozása végett Derrynane apátsági jóságától, mi mintegy 100 ft. sterlingre megyen. Ha O'Connell e' megidézésnek engedett volna, most törvényszékek előtt állana; azonban úgy tetszik, e' bírák nem akarnak nyugodni, még az irlandi nép képviselőjét a' törvény kedvezésétől meg nem fosztják, 's hihetőleg valamely gaz biztost fognak küldeni, hogy elfogja őt. De vonjátok csak őt el, ha bírjátok, parlamenti kötelességei gyakorlásától e' fontos fordulásban, bár ha egy napra is, 's — életünk legyen záloga! — Irland valamennyi egyházkörében meetingek (gyűlések) fognak tartatni, 's elhatároztatni hogy a' ki csak egy batkát fizet is tizedül, hazája ellenségének tekintessék!“ Annyi bizonyos, O'Connell népszerűsége folyvást emelkedik, nem csak az irlandiak, hanem még az angolok közt is. Uj bizonyosága ennek az is, hogy a' banyaggy asszonyok, mellyek őt nem rég az e' városban tiszteletére adott lakomakor szólani hallották, érdemei elismerésül hazája igaz ügye mellett, a' tudós gentleman nőjének egy shavlt határoztak a' norwichi műgyárból ajánlani, melly tökéletesen egyenlő értékű legyen, a' királynénak nem rég ajánlottal.

A' felsőházban jun. 13ikán a' kormány javaslata a' kancelláriai törvényszék javítására iránt 94. szóval 29 ellen félrevetett.

F R A N C Z I A O R S Z Á G.

A' követházban jun. 4ikén a' pénzügy-ministeriumi költségek jövén vitatás alá, keményen kikelt Lafitte a' kormány politikája ellen, (mit az Öst. Beob is szóról szóra közöl) 's az egész mostani állapot lényegét Rousseauanak a' Geniekhez intézett ama' híres szavaiba foglalta: „Nemes urak! ti sem spártaiak, sem rómaiak nem vagytok, ti kalmárok vagytok! Egyszersmind megmutatá, hogy a' költség a' júliusi revolutio óta csak 9 millióval szállott alább. „Hogy-hogy, uraim, folytatá azután, hát a' nép által választott kormány csak kilencz millióval kerül é kevesebbe, mint mellyet a' külföld csudálkozni, anyagi tévedésen é a' számokban, vagy magán az egybehasonlításban. En részemről elpirulok, ha ez a' dicső revolutio pénzügyi sükere, nem is akarván egyik politikai csalódásról szólni; ha csak 9 millió volna mindaz, mit az ország nyert, úgy, — fájdalommal mondom, Istenemtől s polgártársimtól bocsánatot kellene kérnem azon részért, mellyet abban vettem. — De még e' nyomoru kilencz milliót sem nyertük! Tévedés, csalódás, csalás! E' szókban fekszik egész története pénzügyünknek. Az 1829ki költség nem maradt meg az egy milliárd (ezer millió) 's 21 millió, úgy az 1837ki sem fog megmaradni a' javasolt egy milliárd és 12 millió; tudták azt, mikor a' kamara elé terjeszték azokat. Az utolsó pénzügyminister maga megmondotta, hogy ő azért lépett le, mert meg nem engedték neki, hogy a' kiadásokat a' bevételekkel egyensúlyba hozza. Az 1829. költség csak 982 millióra volt eredetileg téve, 's csak az utóbbi számolás mutatta, hogy valóban 1021 millió költetett el. Azt mondják, az 1837ki szükségre csak 1012 millió kívántatik. De várjuk be csak a' valóságos költés kiszámítását, és sajnálkozva fogjuk a' különséget tapasztalni. 1820tól fogva 1829ig a' kiadások, 279 millióval szaporodtak, 1831től fogva 1836ig a' helyett hogy 279 millióval kevesebültek volna, ismét uj 85 millióval szaporodtak. Noha lejjebb szállítottatott 80 millióval

a' kiadások némely óga, az oct. 11ki férfiak még is egy milliárd 's 40 milliónyi költséget hoztak be. Egy milliárd 's 40 millió! — Emlékeznek még uraim, mikép dörgöltek Önök velem együtt a' restauratio ama' milliárdjai ellen, mely egyetlen szoban Franciaország minden sérelmei összefoglaltaknak látszottak. A' megajánlást most jobban értik. Hát Önök 's én komédiát játszottunk e? Nem illik a' ministerekhez, hogy az ország jóllétét saját munkájoknak adják ki. Fenvolt az még ó előttük, 's hibáik daczára is fentartja magát. A' földművelés a' revolutiónak köszöni gazdagságát, mely a' birtokot a' művelő kezébe adta, 's a' feudális rendszert megsemmítette, az ipart a' császári kormány rendszere emelte föl, a' hitel a' restauratio alatt szükségből támadt. Mit tulajdoníthat tehát magának a' mostáni korszak? Nem kell az ország munkásságát a' kormányával föleserélni. Az országtól gazdagság a' kormánytól hiány jó. Vagy azt hiszik, 1837re elég lesz 1012 millió? Koránsem; hisz ott vannak már a' visszalépések 's nyugpénzek, a' folyók és országutak, az amerikaiak 's Otto király. Ki tudja, nem fognak e az oroszok, kik nekünk 25 millióval tartoznak, ötvenet érte kivánni? Azután, a' titkos kiadások, a' quai d'Orsay, a' Luxemburg, 's tudja Isten, mit teremthet még a' ministeri ábránd! Az országtól haladás, tatarokosság, a' kormánytól visszalépés, pazarlás jó. Ideje, hogy e' szószekeken szabadon, 's nyíltan kimondjuk gondolatlankat. Fontoljuk meg, mi igénnyel lehet a' kormány az adózók köszönetére húsz év óta: 1500 milliót az idegeneknek fizettek látogatásukért 's e' mennyiség két harmada egy párt érdekében, hogy Franciaország elfoglalása három évvel hosszabbítsa meg; 400 millió áldoztatott ama' gyalázatos háborúra Spanyolország szabadsága ellen; 900 millió kárpótlásul a' kiköltözteknek; 600 millió fizetetik 1825 óta kelletlenül több kamatul, hogy barátokat szerezzenek maguknak a' csarnokban; legalább annyi költetik el, hogy városinkból katonai tanyák csináltassanak, 's katonasággal népesíttessék, míg falvaink 's a' kézművek műhelyei 's termei elszegényülnek, megfosztatván a' szükséges kezeztől. 'S milly teher nyomja még a' fogyasztó osztályt, azon ürügy alatt, hogy a' fa, vas, kőszén, cukor, gyapju, barom, 's nem tudom még milly szabadítékok 's egyedárosságok mególtalmazassanak! — Ha ezekhez adatnak még elfojtott segédforrásai az országnak, 's azok, melyeket nem szándék használni, vagy létre juttatni, egyértelműek lesznek Önök velem, hogy az idegen behozás terhei daczára is a' költséget 800 millióra lehet vala' leszállítani, ha Franciaországnak magához méltó kormánya lett volna. Valóban szomorítólag rajzolólok Önök előtt helyzetünket. (Egy szózat: „Igen, de hát igaz e ez mind?“) Lafitte ur: „Vizsgálja csak meg Ön! vagy azt hiszi, tulzok? Saját iztosságuk tudósítását tartom Önök elibe, mely a' ministerek által olly annyira magasztalt jóllétet következő számokban adja elő: 888 millió, melyek a' közönséges segédforrásokon kívül öt év óta az emésztlő szükségek pótlására vétettek; több mint egy milliárd (ezzer millió) adó évenként; négy egymásután következett éven át folyvást hiány a' költségben; azon kénytelenség, mellyel fogva hasonhajtó költségek elhalasztatnak, 's olyanok foglalják el helyöket, melyek az országot folyvást csak szegényebbé teszik, végre a' kénytelenség kobzó törvényekhez nyulni, hogy megtöltessék a' kincstár, de melyek egyszersmind minden gazdagság haladását gátolják, a' helyett, hogy előmozdítanák azt. Uraim! a' revolutiók sokba kerülnek. ha a' stathatalom csak kevés ember kezébe jut, kik az idegenekkel jöttek az országba; 's hitvány quasi legitimitást tesznek a' nemzeti fölség ellenébe; ha visszaélések visszaélésekre, szabadítékok szabadítékokra következnek. Gondolják meg uraim, azon szép szókat, melyeket a' sz. Ilonai nagy áldozat szikláján írt vala: „Utánam, úgy monda, a' revolutio, vagy inkább azon eszmék (ideák), melyeket szüle, folyvást fognak haladni. Úgy lesz az, mint azon könyvvel, mellyből a' lapjegy kivétellett, 's mellyben ismét azon lapon fogják az olvasást folytatni, mellyen megszüntek. Ha a' folyamnak szilárd, ügyes, és merész kezek medret nem ásnak, legfélelmesb pusztítások közt ön magának fog ásní azt. — Fölséges szó! — Jólás, melly már 1830ban bételjesült. Igen is, azon eszmék, melyeket a' revolutio szült, folyvást terjedni fognak, látom a' merész kezeket, de az ügyeseket keresem. A' pénzügy uraim! 1789et akar, nem 1688at; a' lapjegy szilárdul 1789nél marad; nézete egészen demokrata; 's ezt nem kell feledni ha kormányozni akarnak. Napoleon képviselője volt egy ideig ezen eszméknek, de hűtlen lett hozzájuk, 's így megbukott. Franciaország 1815ben nem követte őt többé. De hát vajljon napunk nagy férfijai hatalmasbak é mint ő? Több dicsőséggel több észlehetőséggel bírnak e, győzni ott, hol ő eltávoztván a' nemzetől, megbukott? Ne felejtjük el, mit tett az ország, nincs egyéb eszköz, mellyel meggyőzzük arról, hogy nincs neki több tennivalója.“ — (Öst. Beob.) E' kemény beszédre, mellynek különösen az országban nagy a' hatása, Thiers őszinte nyíltsággal többek közt azt is felelte, mikép ő épen nem sajnálja az 1830iki revolutiót, melly tudniillik őt szegény újságíróból első ministerré tette. —

A' követházban jun. 17én többen nyilvánították nézetjüket a' játékházak lassankénti kevesbitésére, míg teljesen elnyomathatnak. Némelyek azt akarták volna, hogy mindjárt szünjenek meg, de változtatták érzelmeiket, midőn a' belölök kerülő 5,500,000 fr. bevételt meggondolták, 's megvallották, hogy e' jövedelmet nem pótolhatni ki azonnal. Végre Larochefoucauld azt javasolta, hogy a' nyilvános játékok 1838 január 1től fogva tiltassanak meg, melly javaslatot a' többség el is fogadta. A' minister pedig megígérte,

hogy a' játékházak bérlesei csak ezen egy évre fognak megkötteni, 's 1838 évtől fogva többé nem újítatnak meg. — Az 1837ki kiadás, mikép azt a' kamara már megajánlotta, ezer 27 millió 83 ezer frank, a' bevétel pedig szinte ezer 27 millió 's 500,000 fr. — Több ugyan valamivel, de kérdés: e' mellett marad e? —

A' Moniteur jeles példáját említi a' keresztyén adakozásnak, melly megérdemli a' nyilvánossá tételt. A' dolog a' felsőrajnai megyékben történt. Ugyan is nem rég megholt Möder ur, a' gűbweileri reformált egyház ifju lelkésze, egy özvegyet, 's nyolcz árvaat hagyván maga után. Azonnal aláírás nyitott ezen család jövődjé biztosítására, 's ámbár az aláírás még csak néhány helységekben indult meg a' megyének, az még is rövid idő alatt 55 ezer frankra nőtt, mi Möder ur özvegye 's árva részére fog k adadni. — A' Messenger így ír: „Utóbbi napokban hírlék, hogy Moncey marsal mint a' sérültek (invalid) kormányzója elbocsátatási kérelmet szándékozik benyújtani. Ha jól vagyunk értesítve, ez nem fog megtörténni. Sőt bizonyíthatjuk, hogy nem is fog önkényleg helyéről eltávozni, mellyen uj 's annyi igényt (Anspruch) szerze magának a' haza tiszteletére 's halájára.“ —

Következő a' francia papság száma 1835dik év végén: 14 érsek; 66 püspök; 174 püspöki helytartó, 660 kanonok, 767 első osztályu rector, 2674 második osztályu; 26,776 lelkész (curate); 6184 helyettes vagy vicarius; 21 tagja a' st. denisi káptalannak. — A' követház 200,000 frankot ajánlott az idei jul. ünnepekre a' mi hiányzik, Páris városa pótolja. Ugyanaz, Dupin ur mostani elnöke számára 80 ezer franknyi állandó évi fizetést határozott; a' ki eddig 10,000 franknyi havi díjt húzott, de csak azon hónapokban, mellyeken át az ülések tartottak. —

SPANYOLORSZÁG.

Madridbol jun. 11éről így írnak: a' királyné tegnap, miután a' Cordova gen. előtt az ő nevet viselő ezredek által tartatott szemlénél jelen volt, nagy vendégséget adott, mellyhez hasonló sok idő óta nem volt 's mellyben a' ministereken kívül Cordova gen. is részt vett. A' seregnél több előmozdítás történt: Quiroga eddigi granadai fő hadiparancsnok az éjszakai sereghez tétetik át 's helyére Lopez-Bannos menend. Cordova, noha jun. 10ike elmúlt, még folyvást a' fővárosban van, 's mint mondják, a' hadi minister Mendez Vigo érkezésére vár, ki Navarrából már el is indult Madridba; 's kivel a' fővezér némely fontos tárgyakat akar elintézni. Azután mingyárt visszaindul Vitoria: de hosszab tartózkodása a' fővárosban már szemet is szúrna. — A' nemzeti jószágokat eladni már elkezdék 's két házigen jó áron kelt el. A' királyné, leánya II Izabella 's d. Maria Ferdinanda kir. hgasszony nevelését egy Cabo-Reluz nevű papra bizta. Madridba jött hírek szerint a' tartományi követ-választások már munkába vétettek 's esönddel és renddel folynak; úgy látszik, sikerük a' ministeriumnak vagy a' mérséklett 's conservatív elveknek leend kedvező, a' belministersegnél kézből forgó sorjegyzékből kitetszik: hogy azon 220 követ közül, kikből az aug. 20iki új cortes alakul, a' kormány 180 szónyi többségre számolhat; — 's ez uttal híhetőleg Toreno, Martinez de la Rosa et comp. nevek is a' procurádorház tagjai közé csúsznak. —

Cabrera, Rotten generálnak, az alsó arragoniai parancsnoknak tudtára adá, hogy ha seregei az ellioti szerződés jótéteményében nem részesülnek, azon 600 foglyot, kiket Valdes ezredéből a' darocai v. banoni ütközetben elfogott, a' már eddig is agyonlőtt 50 tiszt sorsára juttatja. — Mina gen. igen beteges, 's magának Lallemand orvost hozatá el Montpellierből; mire egy hírlap azt jegyzi meg, hogy Mina mindenkor beteg lesz, ha politikai életében valamely elválasztó pillantás közelget. — Eguia gen. fűrdőbe megy 's addig fővezéri helyét Villareal töltendi. Az előbbi egy csábító fölszólítást bocsátott közre a' krisztino katonákhoz intézve, mellyben őket kötelelességükre, hitükre 's szülőikre emlékeztetvén, egyszersmind mostani vezéreiket gyalázzván kéri 's kényszeríti, hogy d. Carloshoz pártoljanak; egyszersmind minden legénynek, ki lovastul 's fegyverestül hozzá átszökik, 1000, ki csak lovas tul, 700, ki csak fegyverestül, 200, végre ki készület nélkül, 100 reált ígér. — Minden őrmester, káplár vagy közember, ki 30—40 embert vezet át hozzá, alhadnagy, ki 40—60at, főhadnagy, ki 60—80at, kapitányi tisztséget nyer; ki négy századot hoz magával, (négy, 80—100 emberből álló csapatot) alezredesi méltóságra emeltetik.

Valdes ezredes tudósítása a' szerencsétlen banoni ütközetről megérkezett Madridba. Belőle kitetszik, hogy ő máj. 31én korán reggel Quilezt megtámadta 's megverte, de azután a' carlositák fő csapatától Cabrera és Serrador alatt körülvétetvén, vissza vonulásra kényszerítetett. Valdes folyvást élénken tüzelt az őt nyomó ellenségre, midőn hirtelen néhány ellenséges csoport pardon-kiáltással közelít. A' carlositákat hat lépésnyi közelségre engedék járulni. Akkor ezek a' helyett, hogy fegyvereiket lerakták volna, iszonyu tüzelést kezdtek, melly néhány percz alatt az egész christino sereget zavarba hozta. E' hadicsel Valdesnek 500 emberébe került, kik ellenség fogságába jutottak; serege többi része a' hegyek közé szaladt. A' királyné, mihelyt hírt hallotta a' történetnek, parancsot ada az arragoniai hadi főkormányzóknak, hogy Valdes ezredest börtönbe vettesse, 's hadi törvényszék elibe állítsa. — Saragossából írják, hogy Rotten gen. 3000 emberrel Lacerába érkezett 's onnét Darocába indult, Valdes szétvert serege hulladékaival

összegyűjtendő. Alsó arragoniai levelek az ottani zendölök erejét 10 ezerre becsülik. Ismét híre van, hogy a királyné Vitoria-ba szándékozik, a hadi sereghez; melyet kétségkívül igen fölbátorítva s hevítve jelentéte. —

Cordova gen. igen lármás irományban magasztalja katonái vitészetét, mellyel ezek a villareali és arlabani helyzeteket elfoglalák. Egész világ ismeri már e dagályos bulletin-stylt, mellyel leginkább akkor szokás élni, midőn valamely hadi munkálatnak semmi vagy éppen rossz sikere lön. Így történt Cordova legutolsó mozdulatánál. Seregei nem foglalák el a carlositák erőseit, hanem csak megkerülték. Minél előbb nyomult Cordova, annál rosszabb lön fekvése, s hátulról és két oldalról látá magát fenyegetve. Az angol segédsereg sikeres segédhatására okosan nem számolhatott, mert tudnia kellett, hogy azok igen erőteljen egyszersmind a magok fekvéseit óltalmazni, s megtámadást kezdeni. Általános volt Cordova seregében az öröm, midőn a mondragoni uton veres csapatot látának közelgetni; de tévedésük csak hamar kitűnt, mert azok baskok valának szokott öltözeteikben; jeles lövők s nevelésük, életmodjuk és öltözetük által a hegyi hadra sajátképp alkalmasok. Valamennyi könnyebbet s ügyesbet nem is képzelhetni, mint egy ilyen baskot veres dolmánykájában, kurta nadrágjában csíkos mancheterből, kötött gyapju lábtüben, kis sapkájával fehér inge fölött könnyű színes nyakkendő, mellynek sallangja mellére alácsügg, lábán az úgy nevezett „espargata“ bizonyos neme a bocskornak, mellynek talpa púha s egy jó ujnnyi vastag, s mellyet zöld szalag tart csinosan a lábikra körül fűzve. E lábbeli igen tartós, s a bérzes vidékeken legcélszerűbb, mert a vastag púha talpba minden hegyes és a földből kiálló göröngy belé kapaszkodik s így a láb el nem csuszhatik. Így a baskok könnyen s gyorsan másszák meg a legmeredekebb bérceket, oldalutakon elibe kerülnek az ellenségnek, egyszerre s váratlanul támadják meg azt oldalról, és hátulról s jól irányzott lövéseik által zavart okoznak a sorokban. Illy módon a christino sereg tetemes veszteséget szenvedve visszavonulta közben, melly mégis materialis tekintetben kevesebb fontosságu, mint az illy veszteség erkölcsi befolyása a sereg kedvére s bátorságára. Cordova hadmunkálata illy balul sikerült hadi szer s élelem fedezésére kívántató különös órosztály hiányának tulajdonítja, s ezáltal megvallja erőtlenségét hogy sikerrel támadó lehessen. Ebben áll a polgári háboru hosszas tartásának oka, mellynek végét s kimeneteletét maig sem láthatni el. Fő tanyája annak a három bask tartomány; ha itt elnyomják a carlosita pártot, úgy az Spanyolország egyéb részeiben önként elenyészik. De annak teljes kiirtására a bask megyékben legalább 100 ezer ember szükséges.

Cordova elindulása Madridból, melly jun. 10-éről későbbre haladt, legújabb hírek szerint jun. 18-ára határozatlik, s mind inkább hihető lesz, hogy a királyné néhány napra csakugyan megmutatja magát a seregnek; mert Cordova azt állítja, hogyha a királyné az éjszakai tartományokban személyesen megjelen, az ottani carlositák legnagyobb része hódolni fog neki. — A madridi nemzeti őrség harmadik zászlóaljja az ismeretes, hivatalából elmozdított Cardero hadnagyot akarja ezredesévé választani, kit a kormány aligha fog megerősíteni. — Jun. 5-én Terrador csapatját melly 2 ezer emberből s 250 lóbol áll, Canova ezredes megverte, Valenciában Castellon de la Plana vidékén. — A Sentin. des Pyrenées szerint Torres, Mombiola s a t. carl. főnökök, kik felső Arragoniában fogságba esvén Jacaba vitettek, ott jun. 10-én agyon lövették; azonban a Gaz. de France maig is tagadja hogy Torres fogva voina, s azt állítja, hogy e nevet Borges nevével cserélték föl.

PORTUGÁLIA.

A M. Heraldban azt olvashatni, hogy Ferdinand hg kevés idő mulva nagy utazásra szándékozik indulni a megyéken által s többek közt Oportot és Coimbrát is meglátogatni. Kétségkívül mindenütt szives fogadásra találand s e kirándulása politikai tekintetben is üdves következtetésű leend. — Folyvást uralkodik azon hír, hogy a királyné viselős. —

Gabona hiánya s magas ára miatt, melyen az országszerete kel, egy kir. rendelmény megengedé, hogy Oportóba jul. végeig 100,000 alqueire buza vitethessék be. A lissaboni vámtisztviség s egy brit kalmár közt peres kérdés adta magát elő, valjon a porter sör szeszes ital e vagy nem, s így, lehet e azt bevinni vagy nem? — Egész Portugálban csak egy serfőzés van, ez is igen keveset jelentő s gyümölcsöző; úgy hogy Portugáliában angol serfőzéseket nagy sikerrel lehetne föllállítani.

TÖRÖKORSZÁG.

Az Allg. Ztg Aleppból april 20-áról levélkivonatát közöl, melly arról vádolja az angolokat, sőt vétkül tulajdonítja nekik, hogy Syriában a kereskedést kezök alá akarják keríteni. Egyszersmind azt behatárolja, hogy az euphrati közösülés tárgyában sokszor erőhatalommal vették azt el, mire szükségök volt. A brit kereskedés Syriában nagyon gyarapszik. 1833ban az évenkénti keringés nem vala több 40 ezer ft. stgnél; 1834ben három angol ház települt le, egyik Beirutban, másik Damaskusban, 3dik Alleppóban. Oct. végeig már öt teher-szállítás jött kézművekkel Liverpoolból, s az csak hamar mind eladatott. A mult 1835ben már 23 kereskedő-hajó érkezett Angliából, nem is számítván a sok jóniai, s máltai hajót, mellyek amazokon kívül syriai révekben kikötöttek. A forgás már

371 ezer font sterlingnyi volt, mi száztól 23at ada tiszta nyereségül. Török szélekről írt levelek szerint Drinápolyban a dögvész kiütött, s Milos hg. és a belgradi basa erről tudósítván, rendelkezéseket tettek, hogy a Drinápolyból Serviába vezető urak szorosán őriztessenek, s így a döghalál kiütése Serviában gátoltassék.

NÉMETORSZÁG.

A bajor, württembergi és bádeni kivándorlásokra ügyelő társaság ajánkozott Clauzel marsallnak, hogy a kivándorlókat, kiket eddig Amerikába vezetett, Algierba s az afrikai francia telepekre szállítandja. E kivándorlók száma 1822-től 1824-ig mintegy 34,500-ra, 1825 — 1828-ig 153,500-ra; 1829 — 1832-ig 290,000-re; s 1833 — 1834-ig 149,000-re, 1835ben 80 ezerre, 1836ban már eddig is 60 ezerre ment.

Frankfurtban Majna mellett jun. 17-én borzasztó dolog történt. Bizonyos lelkész ugyan is délután több ízben megjelent a búzavirág utcában, hol egy házba menvén gyakran kopogott egy szabómester szállására, melly folyvást zárva volt. A lelkész végre megjegyzé, hogy itt valaminek történnie kellett. Azonnal rendőrség hozatott, és egy lakatos. Miután ez megtörtént, s Lichtwerk nevű szabómester szállása megnyitott, irtóztató volt a látvány, melly a belépők elibe ötlött. Egy egész család meggyilkolva hevert véreben. Az atya, mintegy harmincz s néhány éves, elsőben meggyilkolta két kised gyermekét, azután terhes nőjének, s magának metszé el nyakát. Az asszony bekötött szemekkel feküvék. Mint mondják, a gyilkolásban ő is megegyezett, s a tett előtt még egy levelet írt testvérehez, mellyben arra szólítja fel őt, viselje gondját első házasságából született legidősb gyermekének. Lichtwerk alig volt öt év óta házas, s igen sanyarú viszonyokban élt. Teli volt adóssággal, s a hitelezők már igen sarkalták.

NÉMETALFÖLD.

Brüssel június 12. Tegnap reggel Antwerpből egy pár csapat gyalogság indult ki véget vetni a vérengző verekedésnek a vasut közelében, melly t. i. a löweni s mechelni munkások közt ütött ki. E méltán sajnálható eset oka különféleképen adatik elő; azonban már előre bizonyos annyi, hogy a pórság nem a vasut-megsemmítésre czélt, mint némelyek állítottak, s tán hitték is. Valószínű e következő előterjesztése a dolognak: A löweni csatorna néhány nap óta nem járható, s így minden szállítást szárazon kelle tenni. A mechelni szekeresek és munkások nagy szállítási s rakodási bért kívántak, miért is löwenieket fogadtak fel, kik kevesebbet kívántak. A mechelniek ezen felháborodtak s a löweniekkel eleinte összekocczantak, később pedig véresen összeverekedtek. A tusa lecsilapításra előbb sereget hoztak Mechelnből, de mivel ezek közt sok löweni volt, ezek lakos társaik pártjára állottak. Mi miatt kénytelen volt a hatóság Antwerpből sereget hozatni, hogy a nyilvános csönd s nyugalom helyre álltassék, melly seregek közül azonban már tegnap reggel visszajött egy csapat. S így az egész viszályban, mint az elődottakból kitetszik, legkisebb politikai színe sem volt az egész dolognak.

ELEGYHÍR.

Berlinből írják, hogy az oda érkezett gyapju-mennyiség jun. 16-ától 20-ig, midőn a vásár kezdődött, 40 ezer mázsára ment mellyből a mondott napig egy hatod rész már elkelt. Az eladók olly illendő áron tartották gyapjuikat hogy a vevők önként s vonakodás nélkül megadák azt; a mosás felől is általában kedvező az ítélet; s így gyors és nagy mennyiségű eladást várhatni. — A weimari, dresdai, lipcei, stettini, augsburgi gyapjuvásárok mindnyájan jól sikerültek; minden gyapjufaj gyorsan s magasb áron kelt el, mint mult évben.

A görög király Münchenben létekor, a számos ünneplés közt, melly tiszteletére tartaték, a helybeli görög egyház is, saját templomában diszes ünnepet ülte. A városi közönség élénk részvétellel s figyelemmel vevé ott észre, hogy Otto király, ki ez ünnepen megjelent, görög nemzeti öltözetet viselt.

Gabonár Pest's vidéki városink piaczin: pozs. mérője váltó gar.

	buza	kétszer.	rozsa	árpa	zab	kukur.	kéle.
jun. 26-án Ungvár	76-72	68-64	56-52	46-42	28-22	54-50	—
17-én Arad	80	38	36	30	32	32	—
18-án Miskolcz	95-91	74-70	60-55	44-40	28-22	54-50	140-130
17-én N. Beeskerek	70-60	45	—	35-30	30	45	40
18-án Baja	87-67	53-40	40	33	27	47	43
21-én Debreczen	90-80	60-55	50-45	45-40	36-35	50-45	65-60
23-án Mosony	122-84	66-54	64-54	55-45	70-64	37-33	—
23-án Losoncz	100-90	—	55-50	45	25	—	—
24-én Uj-Besse	90-80	73-60	—	27	30	45-40	—
25-én Szeged	80-75	60-55	45-40	35	40-35	45	50
25-én Komárom	100-95	82-66	60	50-49	37-36	78	—
24-én Pozsony	108-92	—	65-62	55	38-36	70	—
24-én Szepreny	135-92	—	72-60	64-60	42-38	76-68	—
24-én N. Szombat	105-84	—	60-55	56-45	33-30	—	—
17-én Temesvár	76-48	—	30	32	28	37	—
20-án Beszterczéb.	120-98	—	65-62	63-47	26-20	—	—
jul. 1-jén Pest	106-90	69-56	52-46	50-40	38-35	63-53	53

Pénzkelet: június 28-án: 5 pCtes 103 15/16; — 4 pCtes 99 3/4; — 3 pCtes: 75 5/16; — 1821-iki: 141 3/8; Bankrészevény 1378 1/4.

Dunavíz állás: június 30-án 8' 1" 0" — Julius 1-szűjén 8' 4" 0" — 2-kéu 8' 4" 3."

Bécsi lotteria június 25-én: 45. 59. 34. 78. 85.

Kassai lotteria június 25-én: 51. 33. 63. 17. 50.